SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CI. No. 106. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 7, 1994. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го ЧЕРВНЯ 1994. Ч. 106. РІК CI.

ВІДБУЛОСЯ ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ ПРЕЗИДІЇ І СЕКРЕТАРІЯТУ СКУ

Торонто (СКУ). — В днях 13-го і 14-го травня ц. р. тут в приміщеннях КУМФ відбулося 30-те Пленарне засідання Світового Конґресу Українців. Понад 45 представників крайових центральних надбудов, товариств та складових організацій з Америки і Канади взяли участь у засіданні. Того дня перед Пленарною сесією, відбулося звичайне засідання Президії Секретаріяту, на якому був присутній амбасадор України в Канаді Віктор Батюк.

Пленарну сесію, яка почалася в п'ятницю, 13-го травня, о год. 6:30 вечора, відкрив д-р Дмитро Ціпивник, а молитву провів о. митрат П. Бублик. Після прочитання та прийняття протоколу з попедніх нарад, почалися звіти членів Президії за перших шість місяців праці. У своєму звіті д-р Д. Ціпивник широко звітував про свої відвідини українських громад в Австралії. Використовуючи свою приватну подорож до Японії і Південної Кореї, президент СКУ відвідав міністерства закордонних справ тих країн, де мав розмови з представниками відповідальними за зв'язки з Україною. Генеральний секретар інж. Ярослав Соколик звітував за працю Президії секретаріяту, зустріч з Президентом Леонідом Кравчуком в Ню Йорку, участь обсерваторів СКУ під час виборів до Верховної Ради України, зовнішні зв'язки та діяльність бюра.

Д-р Василь Верига, голова Комісії зв'язків з Україною, подав деякі дані про поміч діяспори Україні.

Після ділової дискусії делеґати одобрили працю Президії секретаріяту. Багато уваги приділено справі фінансів СКУ. Загально делеґати погоджувалися, що запропонований VI Конґресом проєкт бюджету є цілком невистачаючий для проведення праці Президії та зменшеного вже персоналу бюра. Фінансовий референт В. Самець представив присутнім бюджети та точну аналізу приходів та розходів за 1992 і 1993 роки та на підставі тих даних, запропонував новий бюджет на 1994 рік. Після довшої дискусії запропонований новий бюджет затверджено. Слідували звіти рад і комісій. За Світову Координаційну Виховно-Освітню Раду звітувала Іроіда Винницька, за Світову Раду Суспільної Служби — Оля Даниляк, за Раду Українських Комбатантських Організацій — Володимир Молодецький, за Комісію Українських Молодечих Організацій — Евген Чолій, за Спортову комісію — Всеволод Соколик, а за Контрольну комісію — о. митрат Іван Ващук. Про Рік Української Родини звітувала друга заступниця президента, Оксана Соколик.

На пропозицію попереднього генерального секретаря д-ра В. Вериги прийнято до СКУ нових членів: Фонд Допомоги Дітям Чорнобиля з ЗСА, Землящтво „Перемищина" з ЗСА, Товариство Відбудови України з Канади, та потверджено членство Европейського Конґресу Українців, колишнього КОУГЦУ з поширеною діяльністю в країнах центральносхідньої Европи.

Наспіли також прохання про прийняття до СКУ від Об'єднання Українців Росії, Громади Українців Литви, Союзу Русинів і Українців Югославії, Кубанської Української „Просвіти". З огляду на брак деяких інформацій, як статут тощо, доручено Президії секретаріяту справу перевірити та подати відповідні рекомендації.

Великі кошти подорожі не дозволяють багатьом членам Президії та Секретаріяту приїжджати до Торонто на конґреси чи Пленарні сесії, тому Президія рішила відбути реґіональну конференцію СКУ для членів з Европи у Варшаві, Польща. На конференцію, яка відбудеться в днях 18-го і 19-го червня ц. р. запрошено всіх членів СКУ з Европи та гостей з України і представників українських громад з Росії, Прибалтики, Чехії, Словаччини і Югославії.

Пленум одобрив з малими додатками запропонований Президією секретаріяту „Правильник відзначень СКУ".

Рішено, що 8-го жовтня ц. р. в Ню Йорку відбудуться сходини Президії секретаріяту СКУ. Остаточну дату та місце сходин устійнять представники УККА і УАКР.

Після молитви, яку провів о. митрат Бублик, д-р Д. Ціпивник, закрив Пленарну сесію СКУ о год. 4:45 по полудні.

В Ню Джерзі відзначать 100-ліття УНС

Джерзі Ситі, Н. Дж. (В. Б.)— Після закінчення 33-ої Конвенції УНС в Піттсбурґу зібралися делеґати зі стейту Ню Джерзі на нараду в справі спільного стейтового відзначення ювілею УНС. У наради взяли участь: заступник головного предсідника Нестор Олесницький, головні радні Андрій Кейбіда і Алік Худолій, голови Округ Іван Хомко (Пассейк), Михайло Захарко (Перт Амбой), Володимир Білик (Джерзі Ситі), в імені відсутнього Романа Пиндуса (Нюарк) — Ярослав Леськів; були присутні також інші делеґати.

З огляду на те, що за весь час існування осідок УНС найдовше знаходиться в Джерзі Ситі, як і його видання „Свобода", „Український Тижневик" та „Веселка", вирішено проводити це святкування саме в Джерзі Ситі. Бенкет відбудеться у неділю, 16-го жовтня ц. р., в приміщенні Українського Народного Дому, Фліт вул. Вітальне слово виголосить головний предсідник Уляна Дячук. За мистецьку програму відповідатиме головний радний А. Худолій. Відбудеться відзначення заслужених союзівців. Господар святкувань — Округа УНС в Джерзі Ситі під проводом голови В. Білика.

ДОПОВІДЬ ПОЛК. В. БІЛАНА

Ню Йорк. — Український Конгресовий Комітет Америки та Українська Американська Координаційна Рада влаштовують доповідь полк. Василя Білана, головного редактора часопису „Народна Армія". Доповідь, тема якої „Перспективи збройних сил України", відбудеться у понеділок, 13-го червня, в залі Українського Народного Дому, 142 Друга аве. Початок о год. 6:30 вечора.

Л. Кучма пропонує відновити економічні зв'язки з СНД

Київ. (УНІАР). — Тут у середу, 1-го червня, кандидат на Президента України Леонід Кучма відповів на запитання журналістів і виклав головні напрямні своєї передвиборчої програми.

Для успішного подолання кризи влади, на думку Кучми, необхідно спочатку обрати Президента, потім Верхоній Раді побудувати виконавчу гілку влади і лише після цього перейти до виборів місцевих рад. Для змін в економіці Кучма пропонує негайно вирішити проблеми обігових грошей, податкової політики, карбованцевого курсу. За його словами, діюча податкова політика робить виробництво невигідним, а нинішній Президент і Уряд „не хочуть, або не здатні вирішити ці прблеми".

Надії на революційні зміни в економіці в післякомуністичних країнах провалилися, отже обраний шлях є невірний, вважає Л. Кучма. Він радить економічну реформу провадити в умовах твердого державного управління. Кучма висловив здивування заявами голови Верховної Ради Олександра Мороза про індексацію вкладів громадян. Кучма вважає, що соціяльний захист людей — це захист права на власність, а не щось інше. Головним є питання власности на землю та засоби виробництва. Не сподобалась йому також пропозиція Мороза створити Уряд до виборів Президента. „Нема сенсу брати участь у формуванні цього Уряду. Я впевнений, що за принципом 'від фракції' можна формувати лише Верховну Раду. Уряд має складатися з групи однодумців і вони повинні разом з Президентом взяти на себе відповідальність, а не робити весь час 'гарне обличчя при поганій грі'. Я стою на тому, що коли у Верховній Раді немає більшости, яка може зформувати Уряд так, щоб він і Верховна Рада, і Президент одним цугом відповідали, то хоча б дві ланки — Президент і Уряд — були однією командою", — сказав Л. Кучма.

Під час зустрічі 4 червня з керівниками міської і районних державних адміністрацій Одеської області, а також з головами міських і сільських та районних рад области Л. Кучма сказав: „Я проти політичного курсу, який проводився і проводиться в Україні після проголошення нею незалежности. Це — курс на самоізоляцію від колишніх республік СССР і, насамперед, від Росії. Розрив зв'язків з ними поставив нашу країну на грань катастрофи. До цього ж маємо і повний параліч виконавчої влади. У нас править не законна влада, а мафіозні корумповані елементи. Усунути неґативні наслідки можна і потрібно, якщо створити сильну президентську владу".

На запитання щодо шляхів виходу з кризи Кучма відповів, що він „настоював і настоює на входженні України в СНД". На його думку, без економічного союзу з Росією Україні не обійтися. „Моя програма виходу з кризи — це перш за все програма Союзу Промисловців і Підприємців", — наголосив кандидат на Президента України.

Кримові Кучма пропонує надати спеціяльний статус, але в межах України.

Помер проф. д-р В. Нагірний

Мейплвуд. Н. Дж. — Тут в суботу, 4-го червня, в ранніх годинах помер на 66-му році життя визначний український соціолог, довголітній професор Гантер коледжу в Ню Йорку проф. д-р Володимир Нагірний.

Св. п. д-р В. Нагірний

Д-р В. Нагірний народився 9-го серпня 1927 року в Станиславові, де й закінчив початкову освіту, а середню вже в післявоєнних таборах втікачів в Німеччині. Переїхавши до ЗСА в 1949 році, здобув ступінь бакаляврa в університеті Маркетт у Мілвокі, Виск., маґістерку в Гарвардському університеті, а докторат в Чикаґському університеті. Після закінчення вищих студій почав викладати соціологію в Гантер коледжі в Ню Йорку. Отримавши ґрент Саймона в 1964 році переїхав до Англії, де працював над дослідами для своєї наукової праці про російську інтеліґенцію XIX століття. Повернувшись до Гантер коледжу, викладав там соціологію до часу свого захворіння в 1992 році, первісною причиною якого був артретизм. Різні ускладнення вичерпали його первісно здорове серце.

Покійний залишив у смутку дружину Надію, з дому Зарицьку, доньку Таїсу Рак з мужем д-ром Андрієм і донечкою Александрою, сина Данилка з дружиною Венді, близьку і дальшу родину в Америці й Україні.

Панахида відбулася в похоронному заведенні Литвин і Литвин в Юніон, Н. Дж., в понеділок, 6-го червня, в год. 7:30 вечора, а похорони почнуться у вівторок, 7-го червня із цього ж заведення до церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., в год. 9:30 вранці, а відтак на український православний цвинтар св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В Україні

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — Представник Президента в області Петро Лазаренко пропонує обрати на становище прем'ер-міністра України Олександра Масельського, нинішнього представника Президента в Харківській області. За словами Лазаренка, Масельський має „великий досвід, знання, компетентність, організаторський талант та вміння працювати з людьми".

ХАРКІВ. — Угоду про підготову фахівців для Криму, в тому числі представників кримських татар, підписали ректор Харківського Інституту Культури академік Шейко і міністер культури Республіки Крим Пересунько. У Криму відкривається консультативний відділ Харківського Інституту Культури, що дасть змогу випускникам Симферопільської школи культури продовжити навчання в Харківському інституті на улегшених умовах.

Жидівські радикали закликають вбити Я. Арафата

Єрусалим, Ізраїль. — В четвер, 2-го червня, міністер юстиції Ізраїля Давид Лібаї, перевіряючи діяльність судів на контрольованих територіях, висловився в тому сенсі, що здійснення арабсько-ізраїльської угоди щодо автономії створює на західньому березі Йордану дуже складну юридичну проблему. Річ у тім, що з переходом Єрихону до самоуправління всі судові справи, які там виникнуть, треба буде розв'язувати десь на стороні, оскільки своєї судової системи палестинці не мають. А ізраїльській владі палестинці не хочуть віддавати своїх злочинців.

Спостерігачі передбачають хвилю нових конфліктів у зв'язку з переїздом голови Палестинської визвольної організації Ясіра Арафата в Єрихон, який проголошений адміністративним центром палестинської автономії. Приїзд спочатку призначався на 15-те червня, однак стало відомо, що Я. Арафат захворів і мусить відкласти здійснення свого попереднього пляну.

Тим часом радикально наставлені жиди висловлюють вже не просто ненависть до Я. Арафата, але й трактують його як ворога „число 1". Наприклад, член парляменту від Національної релігійної партії Гана Порат сказав, що „привітає будь-яку спробу атентату на лідера палестинців". Більше того — член міської ради Єрусалиму Шмуль Меїр запевнив, що місто спроможеться на дуже високу винагороду для того, хто вб'є Я. Арафата. Провідники жидівських поселенців на західньому березі Йордану навіть пробували вмістити в газетах платне оголошення, маючи намір запропонувати за вбивство Я. Арафата 33,000 дол., однак ніяка газета не схотіла цього видрукувати.

У СВІТІ

В НОРВЕЗЬКОМУ МІСТІ Ставанґері проходить 14-ий Світовий нафтовий конґрес, в якому беруть участь понад 2,400 делеґатів зі 70 країн. У своїму виступі президент російського державного підприємства Роснєфть Александр Путілов виклав численні факти занечищення довкілля у висліді аварій на нафтових трубах і закликав країни Заходу допомогти Росії розв'язати екологічні проблеми у нафтовій ділянці. І цілком протилежну картину подав у своєму звіті виконавчий директор американського нафтового концерну Коноко Константин Нікандрос, підкресливши, що „атмосфера над З'єднаними Стейтами тепер значно чистіша, ніж була сто років тому, коли почалася індустріялізація". Він сказав, що за останні 10 літ в ЗСА набагато зменшилася кількість аварій на нафтових трубах. У 1992 році в нафтовій промисловості країни на цілі екології витрачено 10.5 біл. дол. — більше, ніж на розвідку нових нафтових родовищ.

В ТЕГРАНІ, СТОЛИЦІ Ірану, заарештовано двох співробітників іракських спецслужб, засланих туди для організації антиіранських диверсійних акцій. Затримано також четверо іранських громадян, які допомагали іракським аґентам. Іранська влада оприлюднила офіційну заяву з цього приводу, підкресливши в ній, що за останні чотири місяці Ірак заслав на іранську територію декілька терористичних груп. Вони мали при собі 22 вибухові пристрої.

В ЧЕТВЕР, 2-ГО червня, на Кубі знову виросли ціни на тютюнові вироби і алькоголічні напої, а також на летунські квитки. Ціни на сиґарети збільшилися в сім разів, пачка сиґарет відтепер коштуватиме 10 пезо, пляшка руму — до 40 пезо, в той час середня місячна платня на Кубі становить 100 пезо. В чотири рази виросла ціна за бензину, якої, щоправда, у вільному продажу й так нема. Кубинська преса, повідомляючи про підвищення цін, стверджує, що уряд „не мав альтернативи", бо надлишком готівки складає майже 12 біл. пезо, а дефіцит державного бюджету досягнув 4.2 біл. пезо.

НА ВИМОГУ російського генералітету збільшити фінансування армії Рада Федерації, верхня палата російського парляменту, охоче відгукнулася, додавши тільки 5 трильйонів рублів (2.5 біл. дол.) на розвиток реґіонів Росії, але 18 трильйонів (9 біл. дол.) — на оборону. Загальний військовий бюджет тепер становить 37 трильйонів рублів (18.5 біл. дол.), однак генерали все ще залишилися невдоволеними.

ДЕПУТАТА ЕВРОПОПАРЛЯМЕНТУ від Соціял-демократичної партії Німеччини Дітера Шінцеля заарештовано у зв'язку з його причетністю до махінацій з фальшивими грішми. Під час поліційної операції проти банди фальшивомонетників в баварському місті Ашафенбурзі в Д. Шінцеля знайдено валізу з чотирма мільйонами фальшивих швайцарських франків. На допиті европарляментарист сказав, що то не його гроші, а якісь невідомі особи „дали йому потримати валізу".

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР японського кабінету міністрів Гіросі Кумагаї оприлюднив на пресовій конференції офіційну вимогу, щоб Північна Корея підкорилася правилам МАҐАТЕ і негайно припинила витягання паливних стрижнів з ядерного реактора в містечку Йонбен. Він також повідомив, що Японія разом зі З'єднаними Стейтами, Південною Кореєю і Китаєм далі мають намір переконувати Пйонґянґ у необхідності припинити заміну паливних атомових стрижнів поза контролею МАҐАТЕ, цю дію аґенція трактує як грубе порушення домовлень щодо ґарантій безпеки.

КАЗАХСТАН СТАВ 19-ою державою, яка приєдналася до програми НАТО „Партнерство для миру". Під час церемонії у брюссельському бюрі НАТО міністер закордонних справ Казахстану Канат Савдабаєв, підписуючи угоду, сказав, що участь у програмі відкриває перед його республікою добрі перспективи військово-політичного, економічного і технічного співробітництва з НАТО, а також стимулює внутрішні реформи в Казахстані, зокрема перехід до ринкової системи.

АЛЬЯНТИ ВІДЗНАЧАЮТЬ 50-РІЧЧЯ ВИСАДЖЕННЯ В НОРМАНДІЇ

Американські парашутисти відтворюють десант в Нормандії з-перед 50-ти років.

Портсмут, Англія. — У неділю, 5-го червня, тисячі англійців і гостей були свідками величавої морської паради у Портсмуті. Саме тут півстоліття тому комплектувалася армада, яка повинна була доставити на французький берег вояків і бойову техніку. В цей день від Портсмуту відпливла до Франції ескадра, у складі якої були кораблі всіх союзних країн, що воювали проти фашистської Німеччини. Лідери країн зайняли місця на капітанському мостику — кожний на флагманському кораблі своєї країни. Президент ЗСА Билл Клінтон був на покладі літаконосця „Джордж Вашінґтон". Але перед тим, як армада відправилася до берегів Нормандії, у Портсмуті відбулися урочистості з участю військово-морських і військово-повітряних сил 14-ох країн-союзників.

Урочистості почалися з того, що лідери країн зібралися на королівській яхті „Британія", де в ролі хазяйки виступала королева Єлизавета II, яка спостерігала за парадою військових літаків — як сучасних, так і періоду Другої світової війни. На небосклоні появилися різні види літаків, а 20 винищувачів типу „Гок" вишикувалися в цифру „50" в честь 50-ліття десанту союзників у Нормандії.

А на березі у Портсмуті відбулася церемонія, яку очолив голова англіканської церкви Архиєпископ кентерберійський Джордж Кері. „Ми зібралися нині, щоб вшанувати всіх, хто не шкодував свого життя в боротьбі за свободу 50 років тому. Наші серця з ними навічно. Вони ніколи не будуть забуті". Він нагадав, що понад мільйон союзного війська брало участь у 10-денній операції в Нормандії і кожний п'ятий був убитий або поранений.

В той час як у Портсмуті відбувалися військові паради, над французьким селом Сан-Мер-Еґліз пройшов парашутний десант. Серед парашутистів було 40 ветеранів Другої світової війни, тих, які були скинені 50 років тому над цим же селом в тил німецького війська. Сан-Мер-Еґліз став першим населеним пунктом у Франції, звільненим від німців.

Урочистості з приводу відзначення 50-ліття Дня „Д" — висадження союзних військ у Нормандії — тривають.

ЦЬОГОРІЧНЕ ПРИЗНАННЯ найкращого студента в Американській летунській академії у Колорадо Спрінґс здобув вперше чужинець. Цьогорічним першуном серед випускників є 23-річний громадянин Таїланду Джаккріт Таммавічай, який в загальному точкуванні осягнув 3.95 з можливих 4 точок.

РЕЛІҐІЙНІ КОНСЕРВАТИСТИ стають чимраз більше впливовими у Республіканській партії та своїм консерватизмом вносять хаос у політику цієї партії. Найбільше це стало замітним цього року, коли вони почали впливати на висунення кандидатур того чи іншого партійного політика. Найбільш несподіваний успіх ці релігійні евангелистські консерватисти мали у Міннесоті — стейті ліберальних демократів. Там вони виступають проти губернатора-республіканця Арна Карлсона, який є за абортами і правами для гомосексуалістів, а підтримують Аллена Квіста, що гостро противиться вищезгаданим справам і підтверджує „генетичну схильність" мужчин бути головами родин. Ці ж консерватисти успішно перебрали республіканські партії в Тексасі, Вірджінії, Ореґоні, Айові, Вашінґтоні та Південній Каролайні.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ 238 учасників змагалося у Вашінґтоні за першенство правописного диктанту школярів ЗСА. Переможцем став 13-літній Нед Ендрюс, з Ноксвілл, Тенн., просканувавши правильно правопис слова „антеділувіян". За свої зусилля Н. Ендрюс отримав 5,000 дол., трофей, комплект енциклопедії для своєї школи і також для себе особисто та інші нагороди.

ДЕН РОСТЕНКОВСКІ, конгресмен-демократ з Чикаго, якого минулого тижня оскаржено у 17 кримінальних злочинах, заповів, що звільняє з праці групу своїх оборонців під керівництвом адвоката Роберта Беннетта. Останній сказав, що це потягнення конґресмена Д. Ростенковського було з ним узгоджене, але панує загальна думка, що це було наслідком намагань Р. Беннетта переконати Д. Ростенковського піти на договір з федеральною прокуратурою.

У ЛОС АНДЖЕЛЕС ЛАВА присяжних після 11-денних розважань відкинула вимоги Родні Кінґа надати йому винагороду гривною, як вимогу від тих поліціянтів, які були присутніми під час його побиття у 1991 році. У цей спосіб лава присяжних оправдала поліціянтів від індивідуальної вини за нанесені йому удари. Ця ж сама лава присяжних раніше розпорядила, щоб місто Лос Анджелес заплатило Р. Кінґові 3.8 міл. дол. саме за це побиття.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holydays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні
(202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send adress changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку-$22.00, на 3 місяці-$12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою.
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Подорож Б. Клінтона до Европи

У половині минулого тижня президент Билл Клінтон відлетів до Европи з головною метою — взяти участь в урочистостях відзначування 5-их роковин висадки англійських, американських і канадських військ у Нормандії, що перерішило і приспішило безоглядну капітуляцію Третього Райху і кінець Другої світової війни.

Першим етапом цієї подорожі став Рим, де Б. Клінтон стрінувся з новим прем'єром Італії Сільвіо Берлюсконі. Коментатор короткої вістки радіостанції Сі-Бі-Ес додав від себе, що Президент був би дуже вдоволений, якби Італія, розмірно близький сусід Боснії (відмежований від неї Адріятицьким морем та Албанією) зактивізувалася у припиненні тамтешнього наступу Сербії з усіма його трагічними наслідками. Після того Клінтон був на авдієнції у Папи Івана Павла II, який кілька днів тому вернувся із шпиталю, де лікували його на зламане бедро. За офіційним комунікатом — розмова стосувалася визнання Ізраїлем Апостольської Столиці, формально окремої держави, — ситуації у Боснії, подій у Південній Африці і тим подібних міжнародних подій. Але нічого не сказано про болючу для Ватикану справу — жіночих абортів, які були предметом одвертої критики Папою під час його останніх відвідин в Америці. Теперішній Папа — найбільш консервативний з усіх своїх попередників на Апостольському Престолі. В минулому тижні він розмовляв з найбільш ліберальним Президентом Америки, за її існування. А втім, не забулося, що Міхаїл Ґорбачов відвідав був Папу Івана Павла II, щоб доказати народам СССР, що він має прегарні зв'язки із західнім світом і навіть з Вселенським Архиєреєм Католицької церкви. Затямилося, що тоді дружина Ґорбачова Раїса, „доктор марксистських наук", одягнулась була в червону сукню: коли Папа куртуазійно дав їй у дарунку вервицю з правдивих перел — Раїса розглядала той дарунок здивована і збентежена, бо вперше в житті побачила таке диво.

„Ню Йорк Таймс" з 2-го червня ц. р. в обширній статті з приводу тієї подорожі Клінтона, пригадує, що це друга з черги подорож Президента до Европи — першу перевів він літом минулого року. Тоді то, у дорозі до Москви, зупинився він на летовищі під Києвом, де зустрівся з Леонідом Кравчуком, мав із ним довгу розмову, на прикінці якої запросив його до Вашінґтону. У висліді тієї розмови підписано у Москві — договір Трьох — Клінтона, Боріса Єльцина і Леоніда Кравчука, в якому, між іншими точками, ствердженo непорушність кордонів України, — це згадуємо тут мимоходом. „Ню Йорк Таймс" вбачає поважну трудність Клінтона у виконанні місії на святкуванні роковин висадки у Нормандії, бо пригадує, що 10 років тому, у 40-річчя тієї події, Америку репрезентував на такому святкуванні Роналд Реґен, — „Ню Йорк Таймс" також пише, що Клінтон щойно тепер вчиться новітньої історії.

Годі відмовити Клінтонові доброї волі і таланту пропаґандивного промовця. Але навіть і при цій останній нагоді виходить назовні його односторонність і якась наївність у підході до історичних подій. Промовляючи коротко перед відлетом з Вашінґтону — Президент прославляв героїв, які згинули при висадці в Нормандії, бо вони, мовляв, врятували демократію у світі. Насправді не йшлося про державну систему, а про перемогу над Третім Райхом, який завойовував в Европі одну за одною країни. І тут у цьому престижевому американському щоденнику згадується про нерішучість, непослідовність і хиткість Клінтона до кожної актуальної міжнародної проблеми.

На цьому місці була вже мова про те, що тепер, коли у Великобританії, Франції і Німеччині виринули внутрішні труднощі, а Схід Европи з Росією та Україною включно переживає поважну кризу — в Америці нема такого лідера, який користувався би авторитетом і вмів розв'язувати важкі проблеми. Сумно, але правдиво.

Микола Бараболяк

ДУМКИ НА ТЛІ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ

I

Україна була більш „українська" тому два роки чим сьогодні — розповідають відвідувачі. Ми вірили, що вона буде такою, яку вимріяли у нашій уяві за останнє сторіччя. Та приходять сумні вісті, що там все наче котиться униз. Розвиток державобудівництва не просувається уперед у такому темпі, як на наш розсуд повинен би, а що не поступає по похилій угору, то видимо куди прямує. А це болить. Це знеохочує, розчаровує, родить зневіру. Що підкреслюється головно відвідувачами: більш російщини повсюди, чим тому два роки було...

Ми галичани пам'ятаємо наших „москальофілів". Наші вони були, і не наші. Чужі духово. Пам'ятаю стрічі з тими русофілами мого віку. Чим жили духово? Дівчата „мечтаніями" Анни Кареніни, деклямували Пушкіна, співали „очі чорниє". Духово вони були росіянами.

Москва не покорила України мілітарно. Батурин, Крути, Меншікові, Муравйови — епізоди. Не вирішальні, якщо йдеться про долю України. Її вирішив російський культурний імперіялізм. У нас говориться про Емські укази і подібне; не відзначується повної поваги культурного завоювання. Духове закріпощення прискорено насиллям, колонізацією, депортаціями, ув'язненнями й іншими формами народовбивства — правди. Та духове закріпощення здійснювано радше непомітно, так що народ навіть не зчувся, як пробудивсь москвофілом, чого навіть досі не свідомий..

Говорю про східню Україну, що була під Москвою сторіччя та про народ у масі. Не провести статистики, хто духовий москвофіл, а хто втримався як український патріот, але тих малувато.

Не виправдаєте: найпевнішим показником дійсности таки є мова. Коли б я найшовся у таких умовах, що не знаю її рідної, то коли прийде нагода говорити, я ламав би, калічив би її, а все ж намагався б її вживати, а не „штокав" і цією, зненавидженою мені мовою. Коли б я був на відповідальному пості, депутата чи міністра України, то теж не знаючи добре рідної мови, вивчив принаймні пару фраз і ними започаткував своє слово, доказуючи тим, що цiную і люблю рідне і тим своє українство.

А то вживання російщини і стосування її там, де не існує конечність, незаперечний доказ духового москвофільства українця східніх земель. А в цьому трагедія. Це доказ культурного підданства, яке народ навіть не намагається стрясти зі себе. А нагода є.

Населення південно-східніх областей має змогу зайти визволюватись із того підданства. Є нагода для батьків вимагати українськомовних шкіл по містах, але багато з них досі перемінено? Місто нашого Сходу під „спеллом" російської культури, духово російське, хоч признається до паспортного „українства". Ці українські колгоспники, іміґранти до міст, тямлять як важко приходилося їм добитися, головно ціною присвоєння російської мови, рівности з російськими автохтонами міст. Улиття в культуру російського міста коштувало їм дорого. А „вищість" „культури" цього міста не могла їх не фасцинувати. Тому нині до культури „села" повороту для себе не бачать. В індустріяльну ж епоху культура міста рішає. Жемчугів культури українського села не перенесено і вщеплено своєчасно у культурне обличчя українських міст. А на селі її залишки теж наче розплились. То що нині? Духово російське місто рішає про культурне лице України, південно-східня Україна — духова Росія, а це з черги вирішальний фактор у державобудівництві: москвофіли мають рішальне слово у формуванні української держави. Так, москвофіли. Люди так приголомшені величчю російщини, культурно, а тим самим і політично, що не мають віри у своє. Доказом цього й останні вибори. Повибирали москвофілів як „своїх". У Польщі, чи Мадярщині немає духового москвофільства. Там теж виграли „комуністи". Але це не москвофіли, як українські. Це противники розгнузданого господарства вільного ринку, капіталізму у його незреформованому виді, але ніяк не комуністи. І наші „соціялісти" і „комуністи" у новообраній Верховній Раді? Наші комуністи — це духові запроданці Росії. Саботажисти державобудівництва, бо вірять тільки у Малоросію. Концепт уповні незалежної України у їх головах не вміщається. Крапка.

Закінчення буде.

Іван Лесько

НЕВЖЕ ВІДЦУРАЛИСЯ ШЕВЧЕНКА?

Формально проголошена в 1991 році незалежність України по суті й досі залишається формальністю. В установленій завдяки догідним обставинам, „без каплі пролитої крови", державі тільки зовнішні символи вказують на самостійність її; внутрішня самостійність, яку становлять власні культурні, суспільні й економічні надбання ще й досі проблематична.

Показується, що віковий русифікаційний процес надто глибоко просякнув душу й життя українського народу, щоб його наслідки можна усунути з нині на завтра. Відвічна проблема України „відсепаруватись від Польщі, але так, щоб не втопитись в руському морі", як її з'ясував В. Липинський, актуальна й сьогодні.

Річ у тому, що Росія у своєму змаганні до опанування світу й перелицювання його на свій лад, однією із перших жертв вибрала Україну. Бо, як казав російський політик П. Савіцький, ядро російського імперіялізму становить з'єднання Москви з Малоросією.

У цьому напрямі постійно діють злонамірена російська історична наука й пропаґанда, мовляв, немає української нації, є тільки малоросійське плем'я невартє окремої держави. І це всупереч усім об'єктивним фактам й атрибутам української національности: антропологічним і психічним притаманностям, окремій мові й культурі, історичним традиціям, суцільній території і свідомості національної окремішности.

Зовнішнім наступом москвинам удалося знищити українську державність, зденаціоналізувати її провідні верстви, зупинити розвиток української вищої культури, вбити історичну пам'ять та цілковито поневолити народні маси. („Цих рабів так довго били по лиці, що не тільки забили в них всяку людську гідність, але зробили прихильниками неволі й холопства", — як писав М. Грушевський). Вбивши історичну пам'ять, вони притупили українську національну свідомість, вбили національну гордість.

Одночасно русифікаційному процесові сприяли теж внутрішні мотиви. Загальнолюдська прикмета — прагнення належати до вищої сфери, почувати себе рівним з видатними людьми, чи, як дорікав М. Драгоманов, „іти за людьми державної породи", не чужа й українцям. У них охота уподібнитися до панівних москвинів.

А сила москвинів, які антропологічно й психічно кореняться в Азії, лежала в тугості їхнього викристалізованого в суворому північному кліматі характері, у внутрішній духовій свободі та державнотворчій вмілості. Завдяки цьому вони могли здвигнути могутню державу та постійно її поширювати коштом поневолюваних народів.

Не маючи сили встоятися перед імперським престижем і блиском Москви, більшість української еліти й інтеліґенції стала її прихильниками, але й учасниками її політики й культури. І хоч українці в багатьох аспектах культурно перевищують росіян, одначе, як писав Грушевський, „рішає не вищість і нищість культурна, але державна перевага". Тим більше, що вища українська культура, не маючи умовин свобідного розвитку, ниділа.

А стояла вона колись високо. Як моральна дисципліна й виховання, стан інтелектуального розвитку, основана на християнській вірі й засадах з ідейним гаслом „будь людиною", вона опромінювала весь народ. В її обороні покладено найбільше жертв в українській історії, завдяки їй Київська Русь домінувала в европейському світі, з княжими родами радо одружувалися европейські королівські двори. Ще у XVIII столітті арабський подорожний Павло Алепський писав, що українська „ревність у вірі доводила до здивування", що на Україні „злодіїв і грабіжників немає". Козацький літописець стверджував, що „татьби (крадежі) і блуд (розпуста) ніже іменуються в них."

Віра причинилася не тільки до збереження української душі, але й до розвитку духової культури: літератури, науки, філософії, народної творчости, без яких народ не може бути нацією. Тому й І. Франко напоминав, щоб лишити віру українському народові, „бо це один амальґам, що його держить".

Цього скарбу позбавили український народ російські большевики, накинувши замість нього марксистський матеріялізм. Звільнивши тварину в людині від

(Закінчання на стор. 3)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Лев Яцкевич

Світ хмаросягів

Найвищою спорудою світу, збудованою людськими руками, була колись піраміда Хеопса, в Ґіза над Нілом (на передмісті сьогоднішньої столиці Єгипту, Каїра), що дорівнювалася 481 стопам (147 метрам).

У XVI сторіччі нашої ери побудовано у Франції в місті Руен, католицький собор, що побив рекорд висоти єгипетської піраміди на цілих 6 стіп! Місто Руен тим відоме, що в ньому в 1431 році спалено на кострі, як чарівницю, героїню Франції, Жанну д'Арк. 300 років пізніше, рекорд висоти собору міста Руен, побила столиця Франції, Париж, в якому з нагоди Світової Виставки в 1889 році інж. Ґустав Айфель спорудив, з доручення французького уряду, струнку вежу з таврового заліза, висотою 984 стіп (300) метрів), цебто майже вдвічі вище від піраміди Хеопса. Ця вежа стоїть досі в Парижі, як одна з її символів та великих туристичних атракцій. В середині її скелету підприємчиві парижани збудували вінди, танцювальну залю, ресторани, бюра подорожі, крамниці подарунків, що втішаються великою популярністю, не тільки між туристами, але й поміж мешканцями Парижу.

Ейфельову вежу, здетронізував з її панівної ролі в світі, 40 років пізніше, 77-поверховий будинок „Край слєра" в Ню Йорку. Два роки пізніше, новий хмаросяг, „Емпаєр стейт" вистрибнув з фундаментів Долішнього Мангеттену 1,258 стіп (383 метри) заввишки та своєю стрункою спорудою став символом модерного будівництва в світі.

Але, згідно з історичною правдою, колискою модерного хмарочосного будівництва не був Ню Йорк, а місто різників — Чикаґо, а його засновником Вілліям Ле Барон Дженні. На жаль, обмеження управою цього міста, висоти будованих хмарочосів до 260 стіп (79 метрів), а пізніше до 200 стіп (61 метрів), припинило дальший розвиток хмаросягів у цьому місті і тому будівництво тих споруд перейшло до Ню Йорку.

У 1970 році один з найкращих архітекторів на терені ЗСА, японець Мінору Ямасакі, запроєктував два великі хмаросяги-близнюки Світового осередку торгівлі в Ню Йорку, висотою 1350 стіп (411 метрів), цебто на 92 стопи (28 метрів) вищі за хмаросяг „Емпаєр стейт".

Але доля судила, щоб першуном висоти хмаросягів — стало його місто народження, Чикаґо, в якому три роки пізніше побудовано найвищий, досі хмаросяг світу „Вежу Сірса", висотою 1,672 стіп (510 метрів). Ця вежа, що коштувала поверх 100 (нездевальвованих) мільйонів долярів, має 110 поверхів, повністю збудована зі скла, сталі і чорного алюмінію (на зовні).

Усі перелічені досі хмаросяжні споруди, були призначені для бюр та торговельних приміщень. Першими житловими хмаросягами були дві круглі вежі побудовані в 1965 році в т. зв. „Морському Місті" (Маріна Сити), в Чикаґо. Кожна з тих мешкальних веж має 896 житлових приміщень (квартир). Крім житлових приміщень, вони вміщають пральні, ресторани, крамниці, ковзальну площу, купальний басейн, кругольню, кіно, театральну та та концертову залі та пристань для 700 суден (оби дві вежі побудовані над рікою). В той спосіб оба хмаросяги становлять самодостатнє „Містечко".

Кожне мешкання (квартира), устатковане довкола центрального стрижня вежі та вивівуване окремими каналізаційними та комунікаційними улаштуваннями, має форму віяла, що кінчається бальконами. Але найважливіше, що архітектор розв'язав найбільшу проблему сучасних великих міст, а саме, проблему паркування автомобілів. В обох 18-их поверхах, переділених поверхом, з механічними пральнями, приміщені спіральні ґаражі на 450 автомобілів.

Проєкт „Морського Міста" став надхненням для архітекторів та приклонників хмаросягів. Але, більша частина з них, пішла далі, понесена футурологічною уявою. У цей спосіб повстала низка проєктів майбутніх хмаросягів, в порівнянні з якими 510-метровий хмаросяг „Сірса", виглядав би, як Ґулівер в країні великанів. Але ті футорологічні проєкти не можна назвати утопійними, всі бо вони, незважаючи на їх монструальні розміри вгору, технічно можливі до виконання. У доцьогочасних хмаросяжних спорудах відношення їх ширини до висоти коливалося між 1:20 до 1:30, хоч сама природа дає нам приклади далеко стрункіших споруд 1:100 (у пальмовому дереві), чи навіть 1:200 (в пшениці).

Якщо природа зуміла розв'язати проблему стійкости і стрункости своїх споруд відповідним розчленуванням коріння, те саме може зробити спорудник відповідною розв'язкою фундаментів хмаросягів. За прикладом не треба далеко шукати, бо методу стійкости фундаментів, на зразок коріння високих дерев, застосував славний американський архітект Ф. Л. Райт у своїх проєктах Дому „Національного забезпеченевого Т-ва" в 1924 році та комплексного будинку лябораторії фірми „Джансон Векс" у 1950 році.

Володимир Жила

У ГОСТИННОМУ ВІНДЗОРІ

I

Чомусь мене завжди цікавило місто Віндзор та прикордонна південна частина Онтаріо. У Віндзорі я вперше побував 1988 році на конференції канадських наукових товариств. А минулого жовтня відбулася моя друга поїздка до цього наскрізь приємного міста. Не зважаючи на те, що по дорозі аж тричі піднімались у повітря, ми і дружина не зчулись, як долетіли до Дітройту. Тут зустрів нас мій приятель Мирослав Притуляк, колишній співробітник Ресорту зовнішніх справ уряду УНРеспубліки в екзилі та довголітній невгамовний борець за правду про Україну на сторінках англійськомовної преси.

Привітавшись, після приблизно годинної їзди автом до висячого мосту „Амбасадор", ми переїхали до Віндзору, що лежить на лівому березі річки Детройт, таки напроти самого серця міста Дітройту. Після 1701 року з встановленням форту Дітройт тут посилились французькі фермери й містечко називали „Поромом", згодом воно стало Ричмондом, а в 1836 році перейменовано його на Віндзор (Ню Віндзор). З уваги на важливе стратегічне положення на судноплавній річці проти Дітройту, місто швидко стало важливим кінцевим залізничним центром, портом Великих озер і місцем багатьох індустрій, включаючи кілька великих американських фабрик. Таким чином місто стало виробничим і комерційним центром, що служив досить великій сільськогосподарській території. Розбудувалась тут велика індустрія побудови авт і частин до авт, різної індустріяльної машинерії, виробництво продуктів заліза й сталі, харчова індустрія, фармацевтична тощо.

На початку XX століття почали прибувати сюди перші українські поселенці переважно з Буковини, які працювали в сільському господарстві, а згодом і самі почали засновувати такі господарства. У 20-их роках наша еміграція до Віндзору та околиць стала набирати більш масового характеру, а люди в основному стали працювати в автоіндустрії. у 1925 році засновано в Віндзорі Українську греко-католицьку парафію свв. Володимира й Ольги, а 1939 році закінчено побудову її церкви. Православні українці заснували свою парафію в 1927 році, а в 1937 р. побудували церкву св. Володимира. Ще 1932 року постало тут Товариство „Просвіта". В його приміщеннях діяла українська школа, відбувалися театральні вистави й концерти. У 1930-их роках засновано у Віндзорі філію Українського Національного Об'єднання і афілійовані з ним ветеранську й жіночу організації. 1937 року засновано у Віндзорі 341 відділ Українського Народного Союзу. До речі, це був перший відділ УНС в Канаді. Знову ж 1946 року зорганізовано тут Українську Кредитову Спілку, а в 1952 році постала тут Організація Українських Бизнесменів і Професіоналістів. У 1953 році третя українська еміґрація заснувала у Віндзорі відділ Ліґи Визволення України й молодіжну організацію СУМ. 1966 році зорганізовано у Віндзорі 137 відділ Української Народної Помочі при „Українській хаті".

Розвиток великої індустрії у Віндзорі сильно причинився до зросту населення, яке вже в 1971 році мало 203,300 осіб, а населення Метрополітального Віндзору — 258,643. 1981 року в місті жило 8,100 українців, але з того (за даними англомовної Енциклопедії України, 1991) тільки 1,430 мешканців вважали українську мову своєю матірною мовою.

Так коротко обмінявшись думками про історію міста, його населення, українських поселенців і їх організоване життя, на бажання моєї дружини, ми поїхали до центру, щоб подивитися хоча б з авта на місцеві крамниці та відчути різницю в поглядах і смаках. Проїхали вздовж Олет авеню з її 300 крамницями. Мирослав, захопившись ними почав розповідати нам про Пелісієр вулицю усього один квартал на захід від Олет авеню з її багатьма ще кращими крамницями. Жаль, що надворі було холодно і темнувато і не можна було вийти з авта, щоб усе побачити зблизька та насолодитися красою окремих крамниць; зокрема їх вітринами та дещо зануритись у їх внутрішню атмосферу. Дещо почули від Мирослава також про красу крамниць на вулиці Оттава, зокрема про їх інтриґуючий східньоевропейський смак. там мало б бути десь понад сорок п'ять крамниць. У них по-мистецьки влаштовані вітрини, що легко приховані в зелених чагарниках та в іншій зовнішній декорації.

Не призабув Мирослав і дещо розповісти нам про Віндзорську симфонічну оркестру. Тут він звернув пильну увагу на їхні чудові програми з клясичної і модерної музики. Під'їхали ми також під один чи два ресторани. З першого неслися звуки музики та аромат кухні. Усюди ми помічали винятковy красу, а тут же й чистоту.

Тому, що доходила п'ята година, ми поїхали в напрямку Віндзорського університету, щоб зустрітися з дружиною Мирослава, яка там працює. Але приїхали таки зашвидко. Використовуючи час, Мирослав розповів нам дещо про університет. Його засновано на базі двох інституцій „Успіння коледжу") засновано 1857 року і це був перший Віндзорський університет) й Західньоонтарійського інституту технології 1963 року. Університет зростає з кожним роком чисельно, як також збільшується його значення серед канадських університетів. В університеті працює д-р Мирон Глинка, професор математики. Його дружина Люся Мандзюк за професією клінічний психолог. До речі, була однією з перших, що отримала докторат у цій галузі науки. Вони обидвоє уродженці Канади, спільно редагують „Віндзорський вітер", цікавий „Листок новин" Української Канадської Асоціяції Бизнесменів і Професіоналістів. З д-ром Глинкою, до речі, я зустрічався. Це молодий науковець, який широко цікавиться українськими справами. Він вважає, що їхній листок має чимале значення для української громади, він координує її зусилля і інформує про це широкий загал. В університеті викладає ще кілька інших професорів українського походження.

Продовження буде.

Нова книжка Гарварду про історію України

Найновіше видання Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (УНІГУ) — це монографія д-ра Анджея Сулiми Камінського, професора історії Джорджтавнського університету у Вашінгтоні, під назвою „Республіка проти автократії, Польща-Литва і Росія 1686-1697" (Republic us. Autocracy, Poland Lithuania and Russia 1686-1697).

Книжка має 312 сторінок, обширний список джерел, бібліографію та іменний-тематичний покажчик. Її появу уможливила щедра субвенція з гарвардського ненарушимого „залізного фонду" для підтримки видавничої діяльности УНІГУ, створеного св. п. д-ром Євгеном Омельським ще в 1979 році. Ще вже шосте гарвардське видання на українську тематику, яке побачило світ завдяки добродійству цього визначного мецената Фонду Катедр Українознавства з Огайо.

В новій книжці проф. Камінський досліджує переломовий період конфлікту поміж польсько-литовською Річчю Посполитою і Московщиною, що концентрувався над проблемою панування над Україною і послідовно тоді і над цілою Східньою Европою. Вже в 1667 році Річ Посполита втратила контролю над Лівобережною Україною і над Києвом, віддавши контролю над цими багатими землями Росії. В тому часі в Польщі вибрано чужого саксонського короля на престіл. Одначе в тому ж періоді в Москві, цареві Петрові I вдалось забезпечити свою владу і розпочати коштовну азовську кампанію з примушеною участю українських козаків. Гетьманщина поступово попадає під вплив російської автократії, а Гадяцький договір з Річчю Посполитою починає трактуватися як неактуальний. Це була доба, коли у міжнародних колах престиж Росії ріс, а темпо занепаду Речі Посполитої приспішувалося з кожною земельною втратою на користь сусідів. Україна була поділена між цими двома потугами. Російська сторона здобувала собі чим раз більші успіхи в кожній конфронтації з Річчю Посполитою.

Зосереджуючись на студії тогочасних дипломатичних відносин між Річчю Посполитою і Московщиною над боротьбою за Україну і над заходами обидвох сторін невтралізувати турецьку загрозу, проф. Камінський показує як польські і московські політичні структури і сили причинились до остаточного висліду змагу цих двох потуг за гегемонію в Східній Европі. Автор покликається на багато неопублікованих документів з архівів дипломатичних служб Росії і Речі Посполитої і на цій основі демонструє як кожна сторона дивилась на себе і на свого опонента. Жодна сторона з початку не доцінювала стратегічної вартости України, але з часом це зрозуміла Москва і вже від тоді постійно вела заходи щоб витиснути Річ Посполиту з українських земель. Ці матеріяли особливо цікаві тим, що вони представляють дію першої в історії постійної московської закордонної дипломатичної місії, розвиток її механізму і ролю в політичних рішеннях в Москві. В книжці також подані нові перспективи про відносини гетьмана Івана Мазепи з Москвою і Варшавою.

Книжка проф. Камінського документує як між Варшавою і Москвою велась боротьба за владу в Україні й автор не раз підкреслює паралелі з сьогоднішніми подіями в Европі, бо він уважає, що знову в історії статус України вирішатиме політичну та культурну майбутність Східньої Европи. Тому це нове видання УНІГУ дуже актуальне і напевно буде широко читане в академічних і політичних середовищах. З отриманих вже замовлень книжки в Гарварді видно, що її будуть вживати в кількох американських університетах як підручник в курсах історії. Книжка „Республіка проти автократії" проф. Камінського видана в твердій (29.95 дол.) і м'якій (17 дол.) оправах. Її можна замовляти в: Ukrainian Research Institute, Harvard University, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138. Ціна включає кошт пересилки.

ФКУ

Невже...

(Закінчення зі стор. 2)

„ярма" християнської моралі й етики, вони дали волю всім низьким інстинктам і хибам, розбурхали злочинність.

Нав'язавши українській людині матеріялістичний світогляд, вони принизили її до рівня створіння, що живе тільки для їжі й розкоші. (Колись ідеалом були небеса, тепер — ковбаса). Безрелігійне виховання призвело до всього отого беззаконня — вбивства, грабежі, розкрадання державного майна, контролі народин і занику приросту населення. Без віри, без Бога народ опинився на шляху до загибелі.

У подібній ситуації, над берегом національної загибелі опинився був український народ у XIX столітті, коли російський імперіялізм досягав свого апогею і, здавалося, немає вигляду на рятунок. Тоді від національної смерти спас Україну її геній і пророк Тарас Шевченко. Привернувши українському народові історичну пам'ять, Шевченко розбудив і скріпив національну свідомість і гордість оживив українську культуру, кинув виклик російському імперіялізмові. Царський режим збагнув вагу й небезпеку Шевченкових ідей, лобовою атакою намагаючись знищити їх і їхнього творця, забувши, що ідею знищити неможливо.

Тому іншу тактику вибрав режим большевицький. Фальшуванням, замовчуванням і перекручуванням Шевченкових творів, він намагався зневтралізувати живучість його ідей. (Зображуючи його як співця єднання з Москвою, большевики вилучили з „Кобзаря" всі антиросійські вірші).

Тому нічого дивного, що у відновленій українській державі національна свідомість квола, про національну гордість не приходиться й говорити. Народ не тільки не живе Шевченковими ідеями, але навіть цурається його мови. Як показує вислід останніх виборів, більшість в них осягнули комуністи, переважно запеклі проросійські яничари, що прагнуть привернути Совєтський Союз і комуністичну систему. Бо, як каже Л. Кучма — Украина без России жить не может". Тоді, коли Шевченко всяку злуку України з Москвою уважав за найбільше нещастя України, за джерело її фізичного, культурного й морального занепаду.

Коли людина потопає, вона шукає дошки рятунку. Український народ має їх дві: християнську віру і Шевченка. Бо, сказано, „як довго Бог і Шевченко з нами, Україна не загине".

Прощальна зустріч

У суботу, 14-го травня ц.р., о год. 3-ій по полудні в галерії Українського Освітньо-Культурного Центру у Філядельфії вчительство „Нашої Рідної Школи" на чолі з директором школи д-ром Олександром Лужницьким, секретаріят і запрошені гості прощали проф. д-ра Альберта Кіпу, що був десять років головою Шкільної Управи. В залі створився якийсь особливий настрій. Присутні зайняли місця при столах, які оточили стіл, за яким сидів д-р А. Кіпа з дружиною. Адвокат Юрій Шваб'юк, новий голова Управи, відкрив прощальну зустріч. Першим сказав коротке слово прощання Ярослав Климовський, який 15 років був секретарем „Рідної Школи" (якраз перед з'єднанням шкіл відійшов). Ярослав Клемовський читав віршований текст, з якого подаю фрагменти:

Жаль, що сьогодні є цей день прощальний,
бо вже відходить працівник наш унікальний,
до всіх чемний, дуже елегантний,
висококультурний і галянтний

Ярослав Климовський так закінчив свій виступ:

У професора Кіпи діяльности широке поле,
за нього з'єдналися дві українські школи.
Пан професор урядував довго, діждавшись десятиліття,
тож на прощання побажаймо йому щасливого многоліття.

Діти нижчих кляс заспівали дві пісні. Після цієї зворушливої точки виступив з прощальним словом від шкільної дітвори й молоді Стефан Цюк, учень 6-ої кляси.

Від учительства виголосила віршоване слово Галина Клюк:

Щоб не забути пісню солов'їну,
щоб не забути слово Кобзаря,
діток своїх везуть батьки навперемінну
до школи іздаля чи студінь, чи жара.

Надія, що не закриті є дверцята.
Для нас приємний був той час,
як доктор Кіпа нам на свята
вручав коверти кожний раз.

Прийміть подяку найщирішу
за працю, якої видний слід.
Дай, Боже, днів вам найтепліших,
енергії та многих літ!

Голова УОК Центру інж. Борис Захарчук також виголосив слово подяки.

Останнім виступав д-р Олександер Лужницький від учительства та від себе як директор школи. На завершення проф. д-р Альберт Кіпа склав подяку всім промовцям, учасникам прощальної зустрічі й тим, що приготовили смачну перекуску. Окремо подякував за його дуже вдалий портрет.

Це прощання залишило дуже приємний спогад.

І. Зарудський

БЕРУЧИ ПІД УВАГУ найновіші урядові покажчики, можна побачити що економічне покращення в країні сповільнює своє темпо. Крім того, окремий звіт Департаменту комерції виявляє, що в квітні фабрики країни отримали менше замовлень і це також вплинуло на стабілізацію економічного розвитку.

У Чернівцях будують пам'ятник для відзначення Буковинського куреня

Роки 1990—1994 можна б назвати роками славних ювілеїв, бо ми мали нагоду відзначити ряд важливих історичних подій нашої визвольної боротьби під час Другої світової війни. В 1991 році відзначено 50-річчя похідних груп ОУН і Буковинського куреня в Україну.

Щоби належно відзначити учасників і організаторів цієї важливої події, заходами Товариства „Український Дім" в Чернівцях, Фундацією ім. Олега Ольжича і Проводом Буковинського куреня виготовлено пляни й проєкт будови пам'ятника в Чернівцях на Буковині, щоби увіковічити пам'ять синів Буковини, які півсторіччя тому зголосилися на заклик Проводу ОУН, щоби ідучи слідами княжих дружинників і козацького лицарства підняти зброю проти ворогів українського народу і відбудувати українську державу у такій славі, якою колись втішалася вона за князів Володимира Великого, Ярослава Мудрого, Ярослава Осьмомисла, короля Данила, гетьмана Хмельницького, та інших володарів України.

Відзначаючи тих молодих юнаків, синів прегарної Буковини, селян, робітників і студентів, які встали плече об плече для виконання великого діла, до якого взивали їх віщий Тарас Шевченко і могутній Іван Франко, а В. Стефаник у своїй праці „Марія" так описав ці події: „...хоругви і прапори шелестіли над ними і гримів спів про Україну, земля дудніла під довгими рядами, що співали побідну пісню".

Буковинський курінь покинув свою вужчу батьківщину і пішов на зов золотоверхого Києва — символу волі, незалежности, щоб Україна могла засісти у колі вільних народів, як рівна з рівними. Буковинський курінь жертвами життя і крови доказав непохитність у прямуванні до великої мети і заслуговує на те, щоби пам'ятник в Чернівцях пригадував майбутнім поколінням, що вони собі на це заслужили — за відданість своєму народові, своїй батьківщині Україні.

Комітет трьох вищеназваних організацій звертається з проханням до учасників Буковинського куреня, симпатиків ОУН, та до всіх людей доброї волі допомогти їм своїми пожертвами у закінченні будови пам'ятника в Чернівцях. Просимо чеки виписувати і пересилати на нижчеподану адресу: Col. Petro Woynowsky, Box 109F Rockhaven Rd., Kerhonkson, N.Y. 12446-9721.

Комітет будови пам'ятника в Чернівцях

Дирекція
Українського Народного Дому Інк.
в Ню Йорку
повідомляє, що
ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
Уділовців
Українського Народного Дому
відбудуться
в суботу, 25-го червня 1994 р. о год. 5-ій по пол.
в приміщенні Українського Народного Дому
при 140-142 Друга авеню в НЮ ЙОРКУ
Тому, що багато Уділовців виїхали з Ню Йорку, змінили свої адреси і листи, вислані на їх старі адреси повертаються, просимо свої нові адреси подати до Дирекції Українського Народного Дому на адресу:
UKRAINIAN NATIONAL HOME INC.
140-142 Second Avenue, New York, N.Y. 10003

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
бл. п.
ЕМІЛІЇ САНОЦЬКОЇ
будуть відправлені
ЗАУПОКІЙНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ
в церквах:
св. Духа в Брукліні, Н. Й., 18-го червня 1994 р. о год. 8:30 рано;
св. Тройці в Сильвер Спрінґ, Мериленд 17-го червня 1994 р.
Про молитви за спокій душі покійної просять:
ОКСАНА ЛЕВ з родиною
УЛЯНА САНОЦЬКА з родиною

В ЧЕТВЕРТУ РІЧНИЦЮ НЕНАДІЙНОГО ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого дорогого і незабутнього
МУЖА, БРАТА, ВУЙКА І ШВАҐРА
бл. п.
МИРОНА ВОЛОДИМИРА ІВАШКА
буде відправлена
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
26-го червня 1994 року
в церкві Пречистої Діви Марії в Маямі — Фльорида
дружина — АННА
Прошу родину, приятелів і знайомих пом'янути покійного в своїх молитвах

Ділимося сумною вісткою
з рідними, приятелями та цілою громадою,
що в суботу 4-го червня 1994 р.,
прийнявши Св. Тайни по тяжкій недузі
відійшла у Вічність на 68-му році життя
наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА, БАБЦЯ та ПРИЯТЕЛЬКА

сл. п.
ІРИНА-СТЕФАНІЯ СВІТЕНКО-КОВАЛЬЧИН
нар. в Городку б. Львова

ПАНАХИДА — п'ятниця, 10-го червня 1994 р., о год. 7:30 веч. у похоронному заведенні „Насевичів", при 109 Іст. Тейбор Рвд. у Філядельфії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу 11-го червня, о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до УКЦеркви Благовіщення Пречистої Діви Марії при 1204 Валлей Ровд у Філядельфії, а опісля тлінні останки покійної будуть перевезені на український цвинтар у Факс Чейсі, Па.

Важким горем прибиті:
муж — МИХАЙЛО
донька — ЗЕНЯ БРОЖИНА з мужем ЕВГЕНОМ та синами ОЛЕГОМ і РОМАНОМ
син — ТАРАС з дружиною Дарією та дітьми АДРІЯНОЮ і ДАНИЛКОМ
сестра — ЯРОСЛАВА ФЕДЬКІВ з дітьми: ЗВЕНЕСЛАВОЮ з мужем АНДРІЄМ ПРОЦЮКОМ та дітьми, дочкою ОКСАНОЮ БАБИЧ, сином АРКАДІЄМ з дружиною ЛЮБОЮ і дітьми
брат — ЛЬОНГИН з дружиною СТЕФАНІЄЮ з дітьми: РОМАНОМ, ЗЕНОВІЄМ і ВОЛОДИМИРОЮ з родинами
брат — ПЛЯТОН з дружиною ІВАНКОЮ та сином ІГОРЕМ з родиною
сестра — НЕОНІЛЯ з мужем БОРИСОМ ПАВЛЮКОМ і синами: БОРИСОМ, ІГОРЕМ і МАРКІЯНОМ
свати — БРОЖИНА, МИХАЙЛО та ОСТАП і АННА ДИКИЙ
та близча і дальша родина в Україні й Америці.

Замість квітів на могилу, прошу ласкаво складати пожертви на видавництва: „НАЦІОНАЛЬНА ТРИБУНА", „ЮНАК" (Пласт) і „КРИПАТІ" (СУМ)

Ділимося сумною вісткою
з родиною, приятелями і знайомими, що
у вівторок 31-го травня 1994 р. з волі
Всевишнього відійшов у Вічність на 67-му
році життя в Ландсгуті Німеччина наш
найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДІДУНЬО, БРАТ
ШВАҐЕР І ВУЙКО

бл. п.
ЯРОСЛАВ КОВАЛЬ
ур. в селі Синевідсько-Вижнє Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в Ландсгуті Німеччина.

Горем прибиті:
дружина — ЕМІЛІЯ
сини — ЯРОСЛАВ з дружиною СИЛЬВІЄЮ, та дочкою СТЕФАНІЄЮ
родина в ЗСА — брати:
— ВОЛОДИМИР з дружиною АННОЮ та дітьми і внуками
— ВАСИЛЬ з дружиною ІРЕНОЮ та дітьми і внуками
сестри — ІРЕНА ВАРИВОДА з чоловіком ОМЕЛЯНОМ, дітьми і внуками
— БОГДАННА ҐЛЮТ з чоловіком ТАРАСОМ дітьми і внуками
— АННА МОЗЕР з чоловіком БИЛЛОМ з дітьми і внуками
— СТЕФАНІЯ КВАСНИЦЬКА з чоловіком СТАСЬОМ дітьми та внуками
та близька і дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні

ПРИ КІНЦІ ЦЬОГО РОКУ комета Шумейкер-Леві-9 повинна зіштовхнутися з верхньою атмосферою Юпітера. Згідно з попередніми розрахунками, загальна енергія вибуху буде в 10 разів більшою, ніж та, що 66 мільйонів років тому, при зіткненні астероїду зі землею, спричинила ґльобальну екологічну катастрофу, в тому числі і знаний нам з Біблії всесвітній потоп. Вчені з'ясували, що комета складається з 17 осібних ядер, розтягнутих у своєрідний космічний потяг. В 1992 році вона пройшла неподалік Юпітера — в 100,000 кілометрів. Юпітер „розгнівався", своєю потужною ґравітацією роздробивши і захопивши комету. Втішною обставиною стане те, що „потяг" вдариться об атмосферу Юпітера не відразу, його „вагони" сходитимуть з „рейок" протягом п'яти днів, а це дасть можливість астрономам спостерігати міжплянетний фаєрверк.

Тенісові турніри на Союзівці

Тенісова ланка УСЦАК подає до відома, що на літній сезон на Союзівці заплановано такі турніри:

2-3-4-го липня — УСЦАК-Схід
6-7-го серпня — Подвійні ігри
2-5-го вересня — Крайові чемпіонати УСЦАК
22-23-го жовтня — КЛК

Третя перемога Люби Клочко

У неділю, 15-го травня ц.р., при похмурій та дощовій погоді і масі атлетів, клівлендський „Ревко" маратонський біг таки відбувся, в якому українка Любов Клочко гідно оборонила свій минулорічний титул чемпіонки (три рази підряд), перемігши росіянку Ірину Боґачову, яка опинилася на третьому місці.

Здаючи собі справу з того, що навіть добрі речі і успіхи не так часто повторюються і мають свій кінець — за її словами, — це, мабуть, була її остання участь в цьому маратонському бігу.

Іван Росул

Юнацька збірна України здобула бронзові медалі на чемпіонаті Европи

Півфінал Україна — Данія 2:2 (карні стріли — 3:5)

5-го травня ц.р. в столиці Ірляндії Дубліні закінчилися кінцеві розгривки за футбольний чемпіонат Европи юнацьких дружин. У півфінальних поєдинках зустрілися Україна — Данія і Туреччина — Австрія 1:0.

Зустріч українських юнаків з данськими однолітками закінчилася ремісом 2:2 і тому згідно з правилом турніру суддя зарядив серію карних стрілів, в якій кращими виявилися суперники, що здобули вислід 5:3 і право ввійти до фіналу. В нормальному часі Україна вела 2:1, що його здобули Сергій Білоконь і Володимир Гопкало. В кінцевій фазі зустрічі данці вирівняли 2:2 і тому дійшли до серії карних стрілів.

8-го травня ц.р. відбулися також зустрічі за третє місце і бронзові медалі, а також фінальна за золоті і срібні медалі. У змаганнях за третє місце Україна перемогла Австрію 2:0. Переможні ґолі здобули Сергій Зґура і Олег Ящук. У фіналі юнаки Туреччини перемогли Данію вислідом 1:0.

Склад збірної, що здобула бронзові медалі: С. Перхун В. Головко, О. Остапенко, С. Білоконь, О. Купцов, Д. Назаров, А. Клименко, О. Ящук, С. Зґура, Д. Колчин, О. Мєшков, Г. Зубов, С. Омелянович, О. Федорук, В. Гопкало, В. Слюсар. Головний тренер Володимир Киянченко, тренери Олег Курсанов і Михайло Петров. За словами президента Европейської Футбольної Федерації Йогансона, який перебував в Ірляндії на фінальних змаганнях, гра юнацької репрезентації України справила на нього приємне враження. Українські юнаки дуже сподобалися місцевим любителям футболу.

Подав (от)

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

Козацькому роду нема переводу

Андрій Шаповал

Успіхи українських спортсменів на батьківщині чи тут, у діяспорі, є завжди предметом гордости, слави і нагороди, тим більше, якщо ця нагорода призначена місцевому українському юнакові 17-річному Андрієві Шаповалові, випускникові середньої Кенстонської школи в Шіґрін Фолс, Огайо, за його академічні (3.94) та атлетичні здібності (футбол). Його вибрано з-поміж 200,000 американських футболістів і признано найкращим змагуном року не тільки в стейті Огайо, але в цілій середній Америці. Будучи 16-літнім юнаком, Андрій став капітаном американської національної футбольної репрезентації юньйорів. У своїй футбольній одисеї об'їхав і грав в Японії, Китаї, Гонг-Конгу, Мехіко, Кубі, Ямайці, Бельгії, Голляндії, Португалії, Франції, Італії, Німеччині, Австрії, Люксембурґу й інших державах. Оминувши всі вікові щаблі, єдиний Андрій опинився в групі 20-літньої національної американської репрезентації. Ним зацікавлений німецький футбольний клюб в Штуттґарті.

Під цю пору молодий Андрій, одержавши стипендію в університеті Вірджінія, має намір студіювати право і підприємство. Його дідо походить з Харкова, бабця з Полтавщини. Самі родичі народжені вже в Німеччині, звідки й приїхали до Америки, де він і народився. Андрій має старшу і молодшу сестри. В 1985 році померла його мати. Її смерть глибоко вразила душу молодого Андрія, тата і всю родину, для яких футбол став в той час немов би „каталізатором" в цій родинній трагедії.

І хоч молодий Андрій тепер не репрезентує кольори УАСТ „Львова" і в ньому не грає з огляду приналежности до шкільних дружин, і хоч мова у нього не своя (він бо уже третє покоління), то серце в нього українське, що він підкреслює при кожній нагоді! Яка шкода, що його рідна мати не може бути свідком успіхів і почестей свого рідного сина, чого молодий Андрій так дуже прагнув.

Бажаємо молодому Андрієві щастя і успіхів у його поході до найвищих спортових досягнень!

Зібрав Осип Росул
Подав Іван Росул

УСЦАК — Фонд Відродження Спорту в Україні (Збіркова акція від 5-го березня до 20-го травня)

1,000 дол. — Метрополітальний Фонд Руху за Демократизацію України;

500 дол. — 25-ий Відділ УНС „Свобода";

250 дол. — Й. Порайко;

по 200 дол. — Олена Бойко-Урбанна, д-р Орест Козіцький, Осередок СУМА ім. Юрія Липи в Ютиці, Н. Й., Осередок СУМ ім., ген.-хор. М. Тарнавського в Пассейку, Н.Дж.;

150 дол. — Кредитівка „Самопоміч" в Елізабеті, Н.Дж.;

115 дол. — Суспільна Служба Українців Канади — Філія Тандер Бей;

по 100 дол. — Ірена Лаврович, Михайло Мотрук, Ярослав Кіцюк, мол., Степан Гаврилюк, Микола Сидор, Теодор Гошко, Осип Дашко, Володимир Щур, Андрій Глушко, Іван Куземчак, 3-ій Відділ ООЛ в Пассейку, Н.Дж., Б. Чайковський, д-р Олег Д. Снилик, Лаґротта і Ропер, Я. Дус;

по 50 дол. — Володимир Мерещак, Лев Футала, Василь Коцур, Леся Щур, Іван Хомко, Юрій Вальчук, д-р Микола Шпетко, Орест Темницький, З. Захарясевич, Д. Захар, д-р С.Вестон, І. Дутка;

по 30 дол. — Павло Микитин, Володимир Грицин, І. Тимків;

по 25 дол. — М. Коваленко, С. Кілик, М. Андибур, Т. Федів, С. Кіцилюк, М. Лучків, С. Волянський, 48-ий Відділ УНС, Люба Стадницька, Роман Мельник, Василь і Розалія Рабарські, Осип Ліщинський, Стефан і Ольга Мельники, С. і М. Дупляки, Б. Журавський, І. Васильків, Марія Струк, Богдан Похмурський (в пам'ять Ірени Висоцької), Соня Гуралечко Люся Яськів, Теодор Поклянський, Ігор М. Вітковіцький, О. Тарабан, Б. Лисяк, о. С. Галик, Т. Балабан, Т. Саврас, д-р і пані Снилики, Богдан Футала;

по 20 дол. — Іван і Оля Сороки, Володимир Грицин, Богдан Рабарський, Н. (Ютика, Н. Й.), о. Богдан Смик, Ю. Кисілевський, С. Білик, С. Коваль, М. Карлицький, С. Косцьолек, М. Кош, В. і А. Гаргаї, Т. Марщівський, Іван і Оля Сороки (вдруге), Ольга Коваль, Зенон Баган;

15 дол. — Ярослав Яцковський;

по 10 дол. — д-р В. Бунецький, Р. Кілик, Р. Хіменко, М. Міх, А. Івасєчко, В. Макара, Н. Закидальська, Б. Дзамба, М. Когутяк, І. Бекерський, І. Федорняк, Я. Ликтей, М.Фалінський, М. Смолій, П. Ярмак, В. Хряпін, М. Бакалець, В. Гавроняк, В. Чернянська, І. Білоброн, Р. Галабурда, І. Цапар, М. Тарнавський;

по 5 дол. — В.Віґак, З. Яцків, В. Гнатів, М. Саванець, Т. Берез, І. Коцинда, К. Драгош, Г. Гнап, М. Садлик, І. Сенько, Л. Ярмак, З. Боднарчук, С. Кімак.

Всім щедрим жертводавцям Управа УСЦАК складає щиру подяку! Особливе признання Товариству Допомоги Україні в Каліфорнії (Лос Анджелес), головно ініціяторові Богданові Футалі, який зорганізував і зібрав фонди для допомоги спортові в Україні.

Спорт в Україні потребує дальшої нашої фінансової допомоги, тому закликаємо шановних любителів спорту присилати свої щедрі пожертви на потреби „Фонду Відродження Спорту в Україні": USCAK — Fund for Rebirth of Sports in Ukraine, 680 Sandord Ave., Newark, N. J. 07106.

Управа УСЦАК

УСО „Тризуб" починає 44-ий рік своєї діяльности

Діяльність УСО „Тризуб" в минулих роках проходила в різних площинах. Однак найголовнішою ділянкою праці, очевидно, був спорт, діяльність якого проявлялася у футболі, відбиванці, легкій атлетиці, плаванні, тенісі, ґолфі і шахах. В різні періоди діяльности існували також інші роди спорту.

До успіхів УСО „Тризуб" треба зарахувати осяги у футбольній грі, Футбольна дружина УСО „Тризуб" здобула чотири чемпіонати ЗСА в роках 1960, 1961, 1963 і 1966.

Крім спортових успіхів, УСО „Тризуб" мав великі осяги у господарській ділянці. В 1959 році у північній частині Філядельфії при 4930-32 Норт Брод вул. куплено дім, що пізніше став центром громадського життя. В роках 1978-81 набуто 38 акрів землі в Горшам, Па., на якій створено Український Спортовий Центр „Тризубівку". „Тризубівка" охоплює слідуюче: три спортові майдани для футболу і один з освітленням для вечірніх тренінґів, три площі для відбиванки, чотири тенісові корти, клюбовий будинок з власною водою і каналізацією, паркувальна площа для постою 200 автомобілів, пікніковий парк з освітленням і голосниковою системою. Парк включає площадку для виступів і танців, харчувальний павільйон, павільйон для продажу напитків і ватран для „бар-бі-кю".

Тому, що вдержання „Тризубівки" коштує приблизно 50,000 дол. річно, Управа УСО „Тризуб" плянує поширити існуючу, або збудувати нову залю, яка могла б приносити більші доходи через її винаймлення. Це проєкт, який вимагатиме в початковій стадії підтримки цілої філядельфійської громади.

„Тризубівка" — це гордість не тільки УСО „Тризуб", але цілої нашої спільности і такою треба її затримати. Це все плянує і за це відповідає існуюча Управа УСО „Тризуб" на чолі з інж. Ігорем Чижовичем.

Ріст „Тризубівки" залежить у великій мірі від всієї філядельфійської громади. „Статус кво" в практиці може означати занепад. Отже слово за громадою.

Методій Борецький

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

Мґр ОСТАП ОЛЕСНИЦЬКИЙ член УНС Відд. 27-го Т-ва „Орлик" в Нюарку, Н.Дж. помер 1-го березня 1994 року на 77-му році життя. Нар. 1917 року в Угриню, Україна. Членом УНС став 1975 року. Залишив у смутку синів Нестора, Тараса, Любодара та Мирона, внуків: Марусю, Адріяна, Дам'яна, Романа, Андрія, Олену і Лесю, братів Юрія та Ігоря, дальшу родину в Америці та Европі. Похорон відбувся 5-го березня 1994 року на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Роман Лапичак, секр.

ІВАН ШАЛАЙДА член УНС Відділу 29-го Т-ва ім. Преображення Господнього в Нантікак, Па. помер 12-го березня 1994 року на 77-му році життя. Нар. 16-го жовтня 1916 року в Нантікак, Па. Членом УНС став 1948 року. Залишив у смутку дружину Ольгу, сина Івана мол., дочку Марію Мессерол, 4 внуків, сестру Гелен Кондратюк, братів, Стефана і Миколу і численних племінників і племінниць. Похорон відбувся 15-го березня 1994 року в Мавзолею Святого Хреста в Брунсвік, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Ольга Аліс Маліщак, секр.

НІЛ БЛАСКО член УНС Відд. 146-го в Гемтремку, Миш. помер 25-го березня 1994 року на 68-му році життя. Нар. 8-го червня 1925 року в Дітройті, Миш. Членом УНС став 1945 року. Залишив у смутку сестру Марію Новсворті з мужем Льойдом. Похорон відбувся 27-го березня 1994 року в крематорії в Ленсдейл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Григорій Корб'як, секр.

ПЕТРО ДЕННІС ТЕПЕР член УНС Відд. 206-го Т-ва „Запорозька Січ" в Вунсакет, Р. Ай. помер 1-го березня 1994 року на 51-му році життя. Нар. 24-го жовтня 1942 року у Вунсакет, Р. Ай. Членом УНС став 1964 року. Залишив у смутку батька Петра, маму Катерину, сестру Донну Айхгорн. Похорон відбувся 5-го березня 1994 року на цвинтарі св. Михаїла у Блекстон, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МАРІЯ ГЛАДИК член УНС Відд. 206-го Т-ва „Запорозька Січ" у Вунсакет, Р. Ай. померла 4-го березня 1994 року на 98-му році життя. Нар. 24-го грудня 1895 року в Україні. Членом УНС стала 1923 року. Залишила у смутку сина Миколу мол., дочку Гелен Сеіску, 4 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся 8-го березня 1994 року на цвинтарі св. Михайла в Блекстон, Масс.

Вічна Її Пам'ять!

Леон Гардінк, секр.

ПЕТРО ДЕМЧУК член УНС Відділу 94-го Т-ва ім. Маркіяна Шашкевича в Гемтремку, Миш. помер 30-го квітня 1994 року на 79-му році життя. Нар. 1915 року в Україні. Членом УНС став 1955 року. Залишив у смутку дочки Любу Тобіян, Марію Міллар і Гелен Мелник. Похорон відбувся 21-го березня 1994 року на цвинтарі Еверґрін в Дітройті, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!

Олена Татарська, секр.

ПЕТРО ЖИДОВСЬКИЙ член УНС Відд. 14-го в Джерзі Сиі, Н.Дж. помер 2-го травня 1993 року на 75-му році життя. Нар. 19-го липня 1918 року в Лялюхові. Залишив у смутку дружину Анну, дочки: Тамару Кореіно, Олександру Вейн і Ольгу ДеСіппо, семеро внуків і одного правнука. Похорон відбувся 5-го травня 1993 року в мавзолею Квін оф Гевен в Норт Лодердейл, Фльорида.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ІВАН Я. СНЯДАНКО мол. член УНС Відд. 220-го Т-ва ім. свв. Петра і Павла в Чикаґо, Ілл. помер 30-го березня 1994 року на 82-му році життя. Нар. 7-го липня 1911 року в Чикаґо, Ілл. Членом УНС став 1930 року. Залишив у смутку дочку Барбару Соппер. Похорон відбувся 2-го квітня 1994 року на цвинтарі Resurrection в Арґо, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО СРІБНЯК член УНС Відд. 407-го в Торонто, Онт. помер 11-го лютого 1994 року на 90-му році життя. Нар. 1904 року в Україні. Членом УНС став 1943 року. Залишив у смутку дочку Дарлін Ґанвель Андречук. Похорон відбувся 12-го лютого 1994 року в Mt. Pleasant Crematorium, Торонто, Онт. канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Г. Миськів, секр.

МИХАЙЛО АНДРАШ член УНС Відд. 98-го Т-ва ім. св. Володимира в Шенандоа, Па. помер 4-го березня 1994 року. Нар. 3-го березня 1903 року в Шенандоа, Па. Членом УНС став 1949 року. Залишив у смутку племінників і племінниць. Похорон відбувся 9-го березня 1994 року на цвинтарі св. Михайла в Шенандоа, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Ольга Дудиш, секр.

АННА ЗАДОРОЖНА член УНС Відд. 78-го Т-ва ім. св. Миколая в Мінерсвілл, Па. померла 1-го березня 1994 року. Нар. 19-го червня 1901 року в Ґілбертоні, Па. Членом УНС стала 1947 року. Залишила у смутку Джейн Віташ, Гелен Сотс і Марґарет Ґабер. Похорон відбувся 6-го березня 1994 року на цвинтарі св. Миколая в Люволин, Па.

Вічна Її Пам'ять!

Мері Петрунцьо, секр.

АЙДА Е. ПРИСТАШ член УНС Відд. 353-го Т-ва „Запорозька Січ" в Ню Бранзвику, Н.Дж. померла 5-го березня 1994 року на 76-му році життя. Нар. 1917 року в Брукліні, Н.Й. Членом УНС стала 1969 року. Залишила у смутку брата Михайла Вакаро з родиною. Похорон відбувся 7-го березня 1994 року на цвинтарі „Воскресіння" в Піскатавей, Н. Дж.

Вічна Її Пам'ять!

Осип Рінник, секр.

МИХАЙЛО ЗАЯЦЬ член УНС Відд. 147-го Т-ва ім. св. Михаїла в Аллентавні, Па. помер 21-го березня 1994 року на 79-му році життя. Нар. 14-го листопада 1914 року в Еммаус, Па. Членом УНС став 1946 року. Залишив у смутку дружину Евелин, дочки Маріянну Фітінґ і Дольорес Заяць, сина Ричарда, сестру Надді Адамас, трох внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся в крематорії.

Вічна Йому Пам'ять!

Дженіс Мілінічик, секр.